

ВПЛИВ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Роман Олександрович ФЕДОРЕНКО,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Запровадження правового режиму воєнного стану суттєво відобразилось на діяльності всіх органів публічного адміністрування в Україні. В даному контексті слушною є позиція В.В. Борщевського, О.Б. Василиці та Є.Є. Матвеева, які вказують, що публічне управління в умовах воєнного стану має свої характерні особливості та механізми розвитку. Вони потребують окремих наукових досліджень задля вироблення дієвих пропозицій щодо пріоритетів і напрямів підвищення ефективності управління державою під час протистояння зовнішній агресії. Разом із цим, для вирішення вказаного завдання необхідно адекватно оцінити ті інституційні трансформації, які сьогодні відбуваються в Україні, а також окреслити коло першочергових змін, яких потребує система прийняття управлінських рішень та механізм розробки стратегічних планів на загальнодержавному та регіональному рівнях [1].

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози безпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [2]. Розглядаючи сутність і зміст правового режиму воєнного стану С.О. Кириченко, М.М. Лобко та В.М. Семененко, роблять наступні висновки: по-перше, воєнний стан – це спеціальний правовий режим, що вводиться в державі або окремих її регіонах. Запровадження цього режиму надає особливі повноваження органам виконавчої влади, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування, які відрізняються від повноважень, передбачених для мирного часу. Це створює необхідні умови для реалізації цих повноважень та концентрації ресурсів для оборони держави; по-друге, ці особливі повноваження необхідні для відвернення загрози або відсічі збройної агресії проти України; по-третє, введення воєнного стану не означає оголошення війни. Воєнний стан є відповіддю на загрозу суверенітету та територіальній цілісності, а також на збройну агресію; по-четверте, введення воєнного стану передбачає тимчасові обмеження конституційних прав і свобод громадян, а також прав та

законних інтересів юридичних осіб з визначенням терміну дії цих обмежень; по-п'яте, сучасне міжнародне право не захищає державу-агресора, тому введення воєнного стану жертвою агресії не перешкоджає наданню їй військової та іншої допомоги; по-шосте, з введенням воєнного стану (разом із мобілізацією) у державі настає особливий період [3].

Таким чином, введення воєнного стану в Україні внаслідок російської агресії суттєво вплинуло на діяльність органів публічного адміністрування на всіх рівнях. Цей правовий режим передбачає особливі умови функціонування держави, спрямовані на забезпечення оборони країни, захист населення та відновлення територіальної цілісності. Основними змінами в діяльності органів публічного адміністрування в умовах воєнного стану є наступні:

1) розширення повноважень, відповідно до якого органам публічного адміністрування надаються додаткові повноваження для ефективного реагування на виклики воєнного часу. Зокрема, це стосується питань мобілізації, забезпечення оборони, евакуації населення, надання гуманітарної допомоги тощо;

2) відбувається перерозподіл бюджетних коштів та матеріальних ресурсів на потреби оборони та забезпечення життєдіяльності населення в умовах воєнного стану;

3) прийняття рішень в умовах воєнного стану, переважно, відбувається в оперативному режимі, з урахуванням динамічно змінюваної ситуації;

4) створюються військові адміністрації, які тісно співпрацюють з органами місцевого самоврядування для координації дій на місцях;

5) воєнний стан стимулює прискорення процесів цифрової трансформації в органах публічного адміністрування, що дозволяє ефективніше надавати послуги населенню та координувати дії різних структур.

Список використаних джерел:

1. Борщевський В., Василиця О., Матвеев Є. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. *Держава та регіони*. 2022. № 2. С 30-35

2. Про правовий режим воєнного стану / Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19/conv#Text>

3. Кириченко С. О., Лобко М. М., Семененко В. М. Щодо питання правового режиму воєнного стану і стану війни. *Наука і оборона*. 2019. № 2. С. 9-16